

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/178/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712210488
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5712210488.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Urbanovej a členov senátu JUDr. Yvetty Dzugasovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, v právnej veci navrhovateľky: Ing. I. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Q. P. XXX, právne zastúpenej JUDr. Jánom Repáňom, advokátom, so sídlom M. R. R. XX, XXX XX E., proti odporkyni: H. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XX, XXX XX P., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: Ing. D. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXXXX/XX, XXX XX E., prechodne bytom L. R. XX, XXX XX E., odporkyňa a vedľajší účastník na jej strane zastúpení JUDr. Milanom Štúrikom, advokátom, so sídlom U. XX, XXX N. E., v konaní o určenie odporovateľnosti právneho úkonu, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 5C 154/12-180 zo dňa 11. decembra 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 5C 154/12-108 zo dňa 11. decembra 2013 **p o t v r d z u j e .**

O trovách odvolacieho konania **r o z h o d n e** súd prvého stupňa.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľky o určenie odporovateľnosti právneho úkonu zamietol. Rozhodnutie o trovách konania ponechal na samostatné rozhodnutie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľka sa návrhom podaným dňa 13.07.2012 domáhala, aby súd určil, že právny úkon darovacej zmluvy, ktorej vklad bol v Katastrálnom úrade Košice, Správa katastra Košice IV. zaregistrovaný pod č. V 10362/2010 dňa 07.12.2010 a ktorým vedľajší účastník daroval odporkyni jemu patriaci spoluvlastnícky podiel nadobudnutý na základe D 957/92 v nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v kat. úz. J., okrese P. X, obec Košice - Juh, zapísaných na LV č. XXXX v registri „C“ označených ako parc. č. 1291/1 - zastavané plochy a nádvoría o výmere 378 m², dom č. súp. XX postavený na parc. č. 1291/1 je voči navrhovateľke neúčinný.

Na základe vykonaného dokazovania okresný súd zistil nasledovný skutkový stav: Navrhovateľka sa svojím návrhom domáhala určiť, že právny úkon darovacej zmluvy, ktorou previedol vedľajší účastník na svoju matku (v konaní odporkyňu) spoluvlastnícky podiel vo výške 1/20 na nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v k. ú. J., zapísaných na LV č. XXXX voči nej právne neúčinný. Darovacia zmluva bola zaregistrovaná pod č. V 10362/2010 dňa 07. 12. 2010. Navrhovateľka ako zákonná zástupkyňa maloletých detí W. a T. T., ktorých otcom bol vedľajší účastník, v konaní pred Okresným súdom v Martine, sp. zn. 16P 364/2001 mala priznané výživné rozsudkom zo dňa 15. 5. 2009, ktorý sa stal právoplatným dňa 19. 02. 2010, na základe ktorého bol vedľajší účastník zaviazaný zaplatiť výživné v tom čase na maloletú T. T. vo výške 663,88 Eur mesačne v čase od 03. 04. 2001 do 16.08. 2006, t.j. do času právoplatnosti rozvodu manželstva rodičov detí. Za

toto obdobie bolo zameškané výživné vo výške 32.330,52 Eur, ktoré bol povinný vedľajší účastník v zmysle rozsudku zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti rozsudku k rukám navrhovateľky. Navrhovateľka tvrdila, že odporca si povinnosť stanovenú rozsudkom nesplnil a bola presvedčená, že robil kroky smerujúce k tomu, aby nedisponoval žiadnym majetkom, ktorý by bolo možné na základe exekučného titulu postihnúť. Navrhovateľka podala návrh na vykonanie exekúcie na Exekútorický úrad JUDr. Júlie Kubjatkovej, exekúcia skončená nebola. Z uplatnenej sumy 32.330,52 Eur podľa navrhovateľky vedľajší účastník uhradil vo výške 13.244,00 Eur a zvyšok zostal nezaplatený. Navrhovateľka zistila, že vedľajší účastník bol spoluvlastníkom nehnuteľností, a to bytu v P. na základe dedičského rozhodnutia po svojom otcovi, pričom svoj spoluvlastnícky podiel previedol darovacou zmluvou na svoju matku, vklad vlastníctva bol povolený rozhodnutím Katastrálneho úradu Košice pod číslom č. V 10362/2010 zo dňa 07. 12. 2010.

Navrhovateľka tvrdila, že odporkyňa mala vedomosť o prebiehajúcim konaní o určenie výživného na maloleté deti a taktiež mala vedomosť od navrhovateľky, ktorá jej osobne túto skutočnosť oznámila po ukončení pojednávania o výživnom na maloleté deti, že existuje dlh vedľajšieho účastníka voči navrhovateľke. Napriek tejto vedomosti odporkyňa prijala dar spoluvlastníckeho podielu od vedľajšieho účastníka - jej syna na jej byte.

Odporkyňa bola vypočutá dožiadaným súdom a to Okresným súdom Košice II., kde v predmetnej veci uviedla, že so synom D. sa navštevuje raz do roka, keď príde na cintorín. S bývalou nevestou sa žiaľ nestretáva. O určenom výživnom na vnučku T. sa dozvedela od syna, keď jej povedal, že výživné riadne platí. Odporkyňa býva v 3-izbovom byte, náklady za byt hradí sama, byt bol zrekonštruovaný, zateplený, vymenené okná, všetky tieto náklady si hradila sama, a preto navrhla, aby podiel v byte v 1/20-tine previedol syn na ňu s tým, že starší syn ju dochová. V čase uzavretia darovacej zmluvy o dlhoch svojho syna nevedela, o tom sa so svojimi deťmi nerozpráva. Odporkyňa poukázala na to, že mala úraz hlavy a niektoré súvislosti si nepamätá. Nevedela presne uviesť, kedy navštívila syna v E., ani kedy sa stretla s jeho deťmi. S nevestou E., s manželkou druhého syna vychádza dobre, táto sa o ňu dobre stará a na nich plánovala dať celý svoj majetok. K majetkovému vysporiadaniu syna D. s jeho bývalou manželkou sa odporkyňa vyjadriť nevedela. S vnučkami bola v kontakte telefonicky, nesťažovali sa, žeby im otec neplatil výživné. O finančnej situácii svojho syna sa odporkyňa nerozprávala ani s príbuznými, vrátane E. T., ktorá sa o ňu stará. Od nej mala informáciu, že sa navrhovateľka chce stretnúť, avšak odmietla to, lebo bola chorá a zle sa cítila.

Vedľajší účastník vo svojej výpovedi pred súdom uviedol, že v P., kde býva jeho matka, je vlastníčkou domu v obytnom dome, kde sa nachádzajú 4 byty. Matka je spoluvlastníčkou v 4/20-inách, vo vedľajšom byte býva jeho brat. Bol toho názoru, že nie je žiadna pohľadávka navrhovateľky, ktorá by bola neuhradená, poukázal na právne úkony týkajúce sa prevodu bytu, ktorý mali s navrhovateľkou na ich dcéru a následne uzavretej dohody súvisiacej s prevodom bytu na ďalšie osoby.

Pri posúdení oprávnenosti nároku navrhovateľky okresný súd vychádzal zo zákonného ustanovenia upravujúceho odporovateľnosť právneho úkonu (§ 42a ods. 1, 2 a 3 písm. a) Občianskeho zákonníka) a následne dôkazov, ktoré boli v konaní vykonané. Ukrátenie uspokojenia veriteľovej pohľadávky predpokladá také skrátenie (zmenšenie) majetku, ktoré bráni uspokojeniu pohľadávky v celom rozsahu, alebo sčasti. Ďalšími predpokladmi odporovateľnosti sú, že k právnemu úkonu, ktorý sa má odporovať, došlo v posledných troch rokoch, právny úkon bol urobený s úmyslom ukrátiť veriteľa a tento úmysel bol druhej strane známy. Úmysel ukrátiť veriteľa sa predpokladá pri právnych úkonoch, ktorými boli veritelia dlžníka ukrátení a ku ktorým došlo medzi dlžníkom a blízkymi osobami, alebo ktoré dlžník urobil v prospech týchto osôb. Táto vyvrátená právna domnienka uľahčuje právnu pozíciu veriteľa, hoci aj tu existuje zákonná výnimka. Uvedené neplatí, ak druhá strana (blízka osoba) dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa ani pri náležitej starostlivosti nemohla rozpoznať. Náležitú starostlivosť schopnosť rozpoznať úmysel dlžníka sú skutkové okolnosti, ktoré súd zisťuje konkrétne, diferencovane a špecificky v každom jednotlivom prípade.

Z pripojeného rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 16P 364/2001 - 851 mal súd preukázané, že vedľajší účastník bol povinný plniť vyživovaciu povinnosť voči svojim dcéram W. T. a T. T.. U T. T. bolo určené výživné za obdobie od 03. 04. 2001 do 25. 05. 2001, pričom zameškané výživné za obdobie od 03. 04. 2001 do 16. 8. 2006 vo výške 32.330,52 Eur bol povinný zaplatiť k rukám matky. Vo vzťahu k W. T. bol odporca povinný platiť výživné od 03. 04. 2001 do 30. 09. 2001 a zameškané výživné za toto obdobie vo výške 1.155,01 Eur bol povinný zaplatiť k rukám matky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 10. 08. 2010.

Zo strany odporcu bola súdu predložená Zmluva o prevode členských práv a povinností zo dňa 19. 03. 2012, na základe ktorej Ing. D. T. a Ing. I. T. previedli na nadobúdateľku T. T., nar. XX. XX. XXXX členské práva a povinnosti k 3-izbovému družstevnému bytu č. XX, na ul. I. XX, v E..

Súdu bola ďalej predložená Dohoda zo dňa 19. 03. 2012, v zmysle ktorej T. T. a Ing. I. T. sa zaviazali každá jednotlivo, že za podmienky, že Ing. D. T. prevedie svoj členský podiel k družstevnému bytu na I. XXXX/XX, č. bytu 55 na T. T., budú považovať čiastku, ktorú získajú za predaj tohto bytu, resp. prevod členských práv zaň, za úhradu dlžného výživného zo strany Ing. D. T. v zmysle rozsudku Okresného súdu v Martine sp. zn. 16P 364/2001, právoplatným v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9CoP 65/2009 vo výške 32.330,52 Eur, ako aj zameškané výživné na dcéru T. za obdobie od 03. 04. 2001 do 26. 08. 2006, rovnako aj zameškané výživné na dcéru W. od 03. 04. 2001 do 30. 09. 2001 v sume 1.151,01 Eur. V prípade, že predaj nepokryje uvedené záväzky omeškaného dlžného výživného, nepokrytá časť bude naďalej vymáhaná ako dlh od Ing. D. T. zo zameškaného výživného.

Na základe Dohody o vystaňovaní a prebratí bytu zo dňa 27. 06. 2012 T. T. previedla členské práva a povinnosti týkajúce sa predmetného bytu na E. W. a získala čiastku 33.500,00 Eur. V potvrdení (čl. 27 spisu) Ing. T. potvrdila, že dňa 27. 06. 2012 prevzala finančnú čiastku 33.500,00 Eur za prevod členských práv a povinností za družstevný byt na ulici I. XX, č. bytu XX od pána E. W..

Zo strany vedľajšieho účastníka bol predložený výpis z Unicredit bank, a.s. zo dňa 22. 02. 2012, ktorým preukazoval, že v uvedený deň previedol splátku navrhovateľke na výživné na T.. V konaní bolo nesporné, že došlo k prevodu členského podielu na T. T., ktorá následne byt previedla za sumu vo výške 33.500,00 Eur, ktorá bola uvedená v Dohode o vystaňovaní a prevzatí bytu (čl. 23 spisu).

Podstatným pre právne posúdenie uplatneného nároku navrhovateľky podľa názoru súdu I. stupňa bolo skúmať, či odporkyňa ako osoba blízka dlžníkovi preukázala, že úmysel ukrátiť veriteľa nielenže nepoznala, ale aj to, že jej nemožno vyčítať zavinenie tejto jej neznalosti, resp. že úmysel dlžníka nemohla poznať ani pri náležitej starostlivosti, pričom nevedomosť, resp. vedomosť o úmysle dlžníka by musela existovať v čase urobenia odporovateľného právneho úkonu.

Na základe vykonaného dokazovania s prihliadnutím na výpovede účastníkov, svedkov a predložené listinné doklady okresný súd dospel k záveru, že odporkyňa ako matka vedľajšieho účastníka, na ktorú tento v roku 2010 previedol spoluvlastnícky podiel k predmetnému bytu, nemala vedomosť o finančných záležitostiach svojho syna, týkajúcich sa výživného na jeho deti. Preukázaná bola len skutočnosť, že mala vedomosť o tom, že jej vnučky si pýtajú výživné vo vysokej sume. Odporkyňa vo svojom veku, zdravotnom stave a v mieste bydliska značne vzdialenom od bydliska svojho syna D. ani pri náležitej starostlivosti nemala možnosť poznať jeho finančné a majetkové pomery tak, aby mohla poznať úmysel ukrátiť na právach navrhovateľku. Vo svojej výpovedi pred dožiadaným súdom odporkyňa ohľadne prevodu spoluvlastníckeho podielu k bytu, v ktorom sama býva a ktorý pôvodne vlastnil vedľajší účastník uviedla, že náklady na tento byt si hradí sama, uhradila aj rekonštrukciu bytu a chcela, aby byt bol prevedený na ňu s tým, že ho nechá druhému synovi, ktorý ju dohovára.

Po zistení skutkového a právneho stavu vo veci samej okresný súd vyhodnotil návrh navrhovateľky ako nedôvodný a preto ho zamietol. V konaní totiž neboli preukázané rozhodné skutočnosti zodpovedajúce zákonným ustanoveniam uvedeným v § 42a Občianskeho zákonníka a to, že úmysel ukrátiť veriteľa odporkyňa ani pri náležitej starostlivosti nemohla poznať, úmysel dlžníka, t.j. svojho syna, že prevodom podielu k bytu chce ukrátiť navrhovateľku.

Výrok o trovách konania odôvodnil prvostupňový súd ust. § 157 ods. 3 O. s. p..

Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľka, ktorá sa domáhala jeho zrušenia a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie.

Uviedla, že súd prvého stupňa zistil neúplne skutkový stav veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zdôraznila, že vedľajší účastník počas niekoľkoročného sporu trvajúceho cca 10 rokov postupne odstraňoval svoj majetok až do takého rozsahu, keď ku koncu pojednávanií tvrdil, že jeho životná úroveň je tak nízka, že si nemôže dovoliť ani dovolenku v zahraničí a preto je nútený tráviť ju na Slovensku, s objemom financií okolo 200,00 Eur. To všetko aj napriek tomu, že

si počas tohto obdobia zapožičal od svedka G. niekoľkomiliónovú hotovosť, ktorú mu do dnešného dňa nevrátil. V konaní vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 16P 364/2001 boli zistené nie malé majetkové a zárodkové pomery vedľajšieho účastníka ako otca maloletých detí, v dôsledku čoho mu bolo súdom určené výživné v nie malej výške. Vedľajší účastník ako otec si voči svojim deťom však neplní vyživovaciu povinnosť určenú prvostupňovým rozsudkom, ktorý potvrdil aj rozsudok odvolacieho súdu. Pri tak dlhotrvajúcom spore je nepochopiteľné a neuveriteľné, že pri bežnom spôsobe života vedľajšieho účastníka s odporkyňou a jeho kontaktoch s ostatnými bratmi, (ktorí sú podielovými spoluvlastníkmi predmetného bytu), že by odporkyňa nemala vedomosť o neplatení výživného na deti. Napriek tomu okresný súd dospel k záveru, že pri náležitej starostlivosti odporkyňa túto skutočnosť nemohla vedieť. Takýto jeho záver však odporuje vykonaným dôkazom a hodnoteniu spoločného života odporkyne a ľudí, ktorí o tejto skutočnosti vedeli. Tomu nasvedčuje aj svedecká výpoveď manželky jedného z bratov, ktorá je súčasťou spisového materiálu. Záver súdu, že odporkyňa ani pri náležitej starostlivosti nemohla rozpoznať úmysel vedľajšieho účastníka je nesprávny a v dôsledku toho okresný súd nesprávne rozhodol. V ust. § 42a Občianskeho zákonníka je dané dôkazné bremeno na stranu osoby, v prospech ktorej sa úkon uskutočnil. Toto však súd vyhodnotil strohým konštatovaním o veku odporkyne. Odporkyňa je však i dnes plne vitálna tak po stránke pohybovej, ako aj rozumovej. Rovnako je objektívne preukázané, že syn a nevesta (švagriná) žili vedľa seba a doslova boli v dennom kontakte, čo predpokladá bežnú konverzáciu a rozhovory v danom veku odporkyne, iste aj o deťoch odporkyne a vnúčatách. Súd svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil a nevysporiadal sa s tvrdeniami vypočutej dcéry i svedkyne - švagrinu a iba nedôvodne bez argumentácie povýšil tvrdenia odporkyne a vedľajšieho účastníka nad tvrdenia navrhovateľky a dcéry. Vek odporkyne však v súdnej veci nemohol byť rozhodujúci. Súd sa vôbec pri rozhodovaní nezaoberal hodnotením obvyklého spôsobu života rodiča a dieťaťa a nevesty, ktorí bývajú na jednom podlaží v dome, ktorí sú v dennom kontakte a ktorým boli osobne navrhovateľkou rozhodujúce údaje o skutočnosti neplatenia výživného. Súd tiež opomenul vyhodnotiť skutočnosť, že odporkyňa má celkovo troch synov, a teda pri úkone darovania, ak by mali platiť ňou uvádzané argumenty vo výpovedi o tom, že chcela na seba podiel svojho syna D. z dôvodu jej investovania do rekonštrukcie bytu, je nelogický, keďže tak neurobila aj s ďalšími dvoma synmi. Na uvedenej veci nič nemení ani tvrdenie odporkyne, že prevod chcela preto, že sa jej ďalší syn o ňu postará. Logicky sa natíska otázka, prečo odporkyňa nežiadala podiel aj od tretieho syna, ktorý sa o ňu nestará a v dome nebýva. Z uvedených dôvodov okresný súd nedospel k správne záveru pri skúmaní dôvodu daru zo syna na odporkyňu a tiež je nepochybné, že u obdarovanej bolo možné predpokladať účel daru aj v tak vysokom veku. Odvolateľka tiež namietala nedostatočné odôvodnenie rozsudku prvostupňového súdu. Poukázala na ust. § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka a jeho účel, ako aj konštatovanie, že ak došlo k právnomu úkonu medzi dlžníkom a jemu blízkou osobou, vedomosť druhej strany o úmysle dlžníka ukrátiť veriteľa sa zo zákona predpokladá. Dôkazné bremeno v takej situácii je práve na strane osoby blízkej dlžníkovi, ktorá je povinná preukázať, že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa pri vymáhaní jeho pohľadávky nielenže nepozná, ale aj to, že tento úmysel dlžníka poznať nemohla ani pri náležitej starostlivosti. Odporkyňa ako osobe blízkej dlžníkovi sa nepodarilo dokázať, že úmysel dlžníka ani poznať nemohla, prípadne ak je o tom pochybnosť, musí byť žaloba o určenie odporovateľného právneho úkonu úspešná. Ak odporkyňa mala vedomosť o prebiehajúcom konaní o výživnom a nedoplatku otca (vedľajšieho účastníka) na výživnom na maloletých detí, tak v konaní by musela preukázať opak, k čomu však v súdnej veci nedošlo. V tejto súvislosti odporkyňa v konaní neunesla dôkazné bremeno o tom, že o úmysle vedľajšieho účastníka ukrátiť navrhovateľku nevedela, a ani vedieť nemohla. Zároveň odvolateľka poukázala na rozhodnutie v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk ČR publikované pod č. R 35/2002.

Odporkyňa a vedľajší účastník vystupujúci na jej strane vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhli napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Súčasne si uplatnili voči navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania, ktoré zároveň vyšpecifikovali a vyčíslili.

Odvolanie navrhovateľky považovali za nedôvodné, tendenčné a účelové. Okresný súd vo veci zistil náležité skutkový stav a po právnej stránke aj správne rozhodol. Tak, ako spoločne uvádzali počas konania, odporkyňa nemala preukázateľne vedomosť o tom, že by vedľajší účastník neplnil vyživovaciu povinnosť voči svojim deťom alebo že prebieha v tomto smere akýkoľvek súdny spor. Vo svojich vyjadreniach odporkyňa bez akýchkoľvek pochybností potvrdila, že mala vedomosť len o tom, že vedľajší účastník sa vždy riadne staral o svoje deti a poskytoval im všestrannú starostlivosť a podľa svojich možností aj o ich materiálne zabezpečenie. V záujme dobrých rodinných vzťahov odporkyňa apelovala

na svoje vnučky, aby akceptovali rozhodnutie svojho otca, ktorý si vytvoril novú rodinu, čo potvrdila vo svojej výpovedi aj jej vnučka W.. Odporkyňa dosvedčila, že jej vnučky aj po dosiahnutí plnoletosti ju nikdy neinformovali, že ich otec si voči nim neplní vyživovaciu povinnosť že by mali s ním z tohto dôvodu nezhody alebo rozpory. Nie je pravdivé tvrdenie navrhovateľky, že by ju informovala čo i len nepriamo o spore týkajúceho sa neplatenia výživného. Odporkyňa poukázala opakovane na svoj vek a zdravotný stav, s ktorým sa okresný súd náležite vysporiadal a správne z toho vyvodil i právny názor. Odporkyňa zdôraznila, že dlhé roky žije v P. a navrhovateľka s vedľajším účastníkom a ich deťmi žila najskôr v E., neskôr v Q. P.. Odporkyňa žije v dome v P. so svojím druhým synom a jeho rodinou. Nevesta bývajúca s ňou v dome vo svojej výpovedi pred súdom poprela tvrdenia navrhovateľky, že by ju prostredníctvom nej mala informovať o neplnení si vyživovacej povinnosti vedľajšieho účastníka. Svedkyňa uviedla, že komunikácia s odporkyňou sa vzhľadom aj na jej vek sa obmedzuje len na otázky zdravotného stavu, nákupov pre domácnosť a udržiavanie poriadku. Aby nedochádzalo k zhoršovaniu zdravotného stavu odporkyne, rodina s ňou nerieši medziľudské vzťahy ani citové a emočné vzťahy v ich rodine a ani akékoľvek iné, ktoré by mohli/resp. mali nepriaznivý vplyv na jej psychický stav. Ani z výpovede dcéry navrhovateľky a vedľajšieho účastníka W. nevyplýva, že by bola odporkyňa (svoju babku) informovala o neplatení výživného, resp. o finančných dlžobách jej otca. Potvrdila, len že otec jej finančne prispieva a materiálne ju podľa možností podporuje. Vedľajší účastník v konaní potvrdil a predložil do súdu do spisu doklad, že dňa 19.03.2012, t.j. ešte pred podaním žaloby o určenie odporovateľnosti právneho úkonu v tejto veci, uzatvoril s navrhovateľkou a dcérou T. dohodu, z ktorej je zrejmé, že previedol na dcéru T. členské práva k 3-izbovému družstevnému bytu, ktorý následne ona predala za sumu 33.500,00 Eur a v zmysle ktorej kúpna cena bude započítaná na úhradu zameškaného výživného a obidve dcéry, teda T. i W.. Už z tohto dôvodu mohol súd návrh navrhovateľky zamietnuť. Prevod spoluvlastníckych podielov na nehnuteľnosti - rodinného domu súp. č. XX v P. ostatných súrodencov vedľajšieho účastníka na odporkyňa nebol uskutočnený z toho dôvodu, že ostatní súrodenci sú nápomocní odporkyni, starajú sa o ňu a poskytujú jej potrebnú pomoc a opateru. Vedľajší účastník vzhľadom na značnú vzdialenosť miesta pobytu sa však o matku nemôže starať a byť jej nápomocný. Vedľajší účastník si plní vyživovaciu povinnosť voči svojim deťom. Výživné uhrádza pravidelne formou zrážok zo mzdy, pričom listinné dôkazy uvedené o tejto skutočnosti sa nachádzajú v spise Okresného súdu Martin sp. zn. 23P/78/2012, v ktorom sa dcéra T. domáha určenia výživného po dosiahnutí plnoletosti vo výške 4.000,00 Eur mesačne.

Krajský súd, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, podľa § 212 ods. 1 a 2 písm b) O. s. p. preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu a dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p. za použitia ust. § 156 ods. 3 O. s. p.) ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a pokiaľ na podklade vykonaného dokazovania žalobu o určenie odporovateľnosti právneho úkonu zamietol, postupoval správne. Odvolací súd však pristúpil k potvrdeniu napadnutého rozsudku z iných právnych dôvodov, než to učinil prvostupňový súd, ktoré uvádza nižšie.

Súčasne odvolací súd preskúmal i námietky navrhovateľky uvedené v opravnom prostriedku a po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné.

Podľa § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony podľa ods. 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak bol už uspokojený.

Odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľa dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a § 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď

druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať (§ 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Odporovateľnosť právnych úkonov spočíva v tom, že právne úkony dlžníka, pokiaľ ukracujú uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa, môžu byť veriteľom napadnuté odporom, ktorý smeruje k tomu, aby boli vyhlásené vo vzťahu k nemu za právne neúčinné. Prostredníctvom inštitútu odporovateľnosti poskytuje Občiansky zákonník ochranu veriteľovi pred právnymi úkonmi jeho dlžníka, ktoré vedú k zmenšeniu jeho majetku a tým aj k zmareniu či ohrozeniu možnosti, aby pohľadávka veriteľa mohla byť z majetku dlžníka riadne a včas uspokojená.

Tak, ako správne konštatoval okresný súd v napadnutom rozhodnutí, rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 16P/364/2001-851, ktorý bol vydaný vo veci starostlivosti o maloleté deti T.: W., nar. XX.XX.XXXX a T., nar. XX.XX.XXXX, detí rodičov Ing. I. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. P. č. XXX a otca Ing. D. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXXX/XX, E., okresný súd rozhodol o povinnosti otca platiť výživné na W. T., nar. XX.XX.XXXX vo výške 667,88 Eur mesačne počnúc dňom 03.04.2001 do 30.09.2001 s tým, že zameškané výživné za obdobie od 03.04.2001 do 25.05.2001 vo výške 1.155,01 Eur je povinný zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň určil povinnosť otca platiť výživné na T. T., nar. XX.XX.XXXX vo výške 663,88 Eur mesačne počnúc dňom 03.04.2001 do 16.08.2006 s tým, že zameškané výživné za obdobie od 03.04.2001 do 16.08.2006 vo výške 32.330,52 Eur je otec povinný zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám matky. Jednalo sa o konanie o návrhu zo dňa 03.04.2001, ktorým sa matka domáhala, aby súd zveril v tom čase obidve mal. deti W. T. a T. T. do jej výchovy a opatery a otca zaviazal prispievať výživným na obidve deti s účinnosťou od 01.07.2000 sumou, ktorú určí súd. Z uvedeného vyplýva, že veriteľmi z predmetného súdneho rozhodnutia boli dcéry navrhovateľky a vedľajšieho účastníka W. T., nar. XX.XX.XXXX a T. T., nar. XX.XX.XXXX, ktoré majú vymáhateľnú pohľadávku voči svojmu otcovi (vedľajšiemu účastníkovi v tomto konaní) na výživnom vo výške uvedenej vyššie. To znamená, že vedľajší účastník (ako otec W. T. a T. T.) je ich dlžníkom. Hoci bolo právoplatným rozsudkom uložené otcovi platiť výživné k rukám matky, (t.j. navrhovateľky v tomto súdnom konaní), odvolací súd zdôrazňuje, že matka je len platobným miestom, ale nie veriteľom z predmetného súdneho rozhodnutia. Za takýchto okolností navrhovateľka ako matka obidvoch dcér (T. T. a W. T.) nemá v prejednávanej veci aktívnu vecnú legitimáciu na podanie žaloby o odporovateľnosť právneho úkonu vedľajšieho účastníka (otca, ktorý dlží výživné svojim deťom).

Za týchto okolností je akékoľvek ďalšie dokazovanie vo veci nadbytočné. Pri zistení absencie aktívnej vecnej legitimácie účastníka v spore súd postupuje tak, že žalobu (návrh na začatie konania) bez ďalšieho zamietne. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd ďalej ani nezaoberal odvolacími námietkami navrhovateľky uvedenými v jej opravnom prostriedku. Keďže prvostupňový súd návrh navrhovateľky v celom rozsahu (hoc aj z iných dôvodov) zamietol, na základe vyššie uvedených skutočností a dôvodov, odvolací súd rozsudok okresného súdu vo veci samej ako vecne správny p o t v r d i l .

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvostupňového konania, ktorý zodpovedá ust. § 151 ods. 1 a 3 O. s. p.

O trovách tohto odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v súlade s ust. § 224 ods. 4 O. s. p., keďže s poukazom na ust. § 151 ods. 1 a 3 O. s. p. si súd prvého stupňa rozhodnutie o trovách konania ponechal na samostatné rozhodnutie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov

3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.